

Man overser her, at folks musikforbrug er bestemt af deres arbejdssituation, familiesituation m.m. dvs. deres sociale placering i samfundet, og det er jo den, der først og fremmest skal laves om på. Man behøver ikke at være reaktionær, fordi man rives med af grupper som f.eks. ABBA eller Bee Gees. Det kan simpelthen være sådan, at det er dødlækkert at høre på, når man kommer hjem fra en lang arbejdsdag, ligesom det måske er lækkert at vaske sig med kommerciel rexona-sæbe fremfor alternativ uparfumeret kinesisk. Der er mange ting, der spiller ind her. Hvor mange folk lytter egentligt til teksterne, når de hører musik. Hvor mange folk er egentlig opdraget til at sidde på deres røv og lyt-

te, og hvilken musikform er man opdraget til. Det kan som mange gange nævnt ikke nytte noget at rakke ned på kulturformer, som tilhører de socialgrupper (arbejdere, funktionærer m.m.), man solidariserer sig med. I så fald udøver man en repressiv form for solidaritet. Og det kan heller ikke nytte noget at rakke ned på musikere, der er lønarbejdere. Tværtimod kan man lære af disse musikere og føre deres fagforeningskamp over i den alternative rytmiske genre og gøre det muligt for flere at leve eller delvis at leve af det. Til gengæld kunne man så tænke på at give musikerkampen en socialistisk saltvandsindsprøjtning.

Kim Helweg-Mikkelsen er musiker, musikstuderende ved Kbh.'s Universitet, timelærer i gymnasiet og medlem af Modspils redaktion.

EN ULV I FÅREKLÆDER

- om Land og Folk-festivalen og dobbeltmoral

af Kim Helweg-Mikkelsen

"Det kommunistiske dagblad skal aktivisere og organisere lønarbejdere, pensionister og unge under uddannelse til kamp for bedre levevilkår

(Festivalavisen, side 2)

Hvem betaler gildet ?

Igen i år arrangerede Land og Folk en gigantisk festival i Fælledparken i København, der fandt sted

lørdag den 25 og søndag den 26. august. Det meste af området fra Øster Allé til Rigshospitalet var inddraget og fyldt op med tribuner, telte, boder m.m. Arrangementet bestod af et supermarkedstigt udbud af politiske talere, musik og teater, salg af politisk materiale og salg af mad og drikke fra diverse boder. Et arrangement, man skulle tro, ville koste en svimlende sum penge. Man kan jo godt undre sig lidt over, hvordan et venstre-

VENSTREFLØJEN

fløjsforetagende som Land og Folk, som alligevel er ret afhængigt af diverse støtteindsamlinger, kan ha' råd til at sætte et sådant kæmpemaskineri i gang. Men hvis man kigger lidt nærmere på foretagendet, kan man godt få øje på nogle faktorer, der har gjort arrangementet billigere, end man skulle tro. Opsætningen af den store festivalby var udført af frivillig arbejdskraft fra DKP. Ca. 300 mennesker havde været i sving fra tirsdagen for arrangementet til aftenen før med opsætning af telte, scener m.m. Oprydningen af pladsen varede tilsvarende fra mandagen til fredagen efter festivalens afholdelse. Et imponerende kæmpeopbud af frivillig arbejdskraft. Men mindre imponerende var det bestemt heller ikke, at ca. 50 musikgrupper fra amatører til professionelle optrådte gratis. Hvor meget arbejde, der lå bag musikgruppernes optræden til Land og Folk-festivalen, med indøvning af repertoire, flytning af instrumenter og anlæg, opstilling af anlæg m.m. er nok svært at gøre op, men det er meget.

Disse to poster har helt sikkert sparet Land og Folk for et millionbeløb i arbejds lønninger. Men mens de, der satte scener, telte og boder op, var partiaktivister, var et stort antal af musikerne professionelle - dvs. at de stod og "solgte" deres arbejdskraft uden at få løn for det. Til de musikere, der var A-kasemedlemmer, blev der udbetalt et dagpengebeløb på 250 kr. til hver plus transport og noget mad fra boderne. (De øvrige musikere fik kun transporten plus en bøf.) De fik således erstattet det dagpengebeløb fra A-kassen (=arbejdsløshedsunderstøttelse) som jo ikke kan udbetales, når man har været på job. Men et dagpengebeløb er ikke identisk med den faktiske løn - det er som bekendt kun 90% af lønnen. De professionelle musikere blev således underbetalt i forhold til fagforeningens minimumstarif. De øvrige musikere blev

100% underbetalt, idet de kun fik transportomkostningerne dækket. Der blev ialt brugt mellem 35 og 40.000 kr. til musikgrupperne på Land og Folk-festivalen. Heraf var 2/3 - altså ca. 25.000 kr. - udelukkende transportudgifter. Hvis alle musikerne skulle have været betalt efter minimumstariffen (som man sådan set godt kan kalde en støttepris), ville det samlede beløb til musikerlønninger ligge på omkring 85.000 kr (heraf 25.000 kr. til transport) - altså det dobbelte af, hvad der faktisk blev lagt på bordet. Land og Folk har således sparet over 40.000 kr. ved at se bort fra den af fagforeningen fastsatte minimumstarif. Hvis man endelig skulle udregne besparelsen i forhold til de normale musiklønninger, er besparelsen på langt over 100.000 kr. Som Land og Folk udtrykker det:

"Altid havde det kommunistiske dagblad tæt kontakt med sine læsere. Stærkt er dette gennem årene bevist, når bladets kasse var tom, og en appel udgik til medlemmerne af den kommunistiske bevægelse i Danmark og til Land og Folks læsere. Svaret på disse appeller var klingende mønt. Millioner af kroner er gennem årene samlet ind blandt danske lønmodtagere."

(Festivalavisen, side 2)

Men hvordan kan kendte grupper med stærke booking-selskaber bag sig spille til den pris? Svaret er, at bookingen er foregået uden om bookingselskaberne. Land og Folk har selv booket. Selv bands fra PDH-booking, Better Day og Københavns Musikkontor er blevet hyret uden om disse bureauer. Ellers ville underbetalingen ikke have været mulig for disse bands vedkommende.

Der er ikke penge nok

Jeg henvendte mig til nogle af de folk, som havde haft med festivalen at gøre, for at finde ud af, hvad DKP's opfattelse af dette underbetalingsproblem

var. En repræsentant for DKU udtrykte, at det var rimeligt nok at musikerne skulle have noget for det, og at DKU til deres arrangementer betalte, hvad bookingbureauerne forlangte. Men tilføjede, at Land og Folk jo ikke er særlig formuende. Jeg spurgte, om man ikke kunne skære ned på antallet af bands og betale dem ordentligt i stedet. Svaret var, at man ikke kunne forestille sig at sænke niveauet for Land og Folk-festivalen fremover. En anden repræsentant for partiet sagde, at der simpelt hen ikke var penge nok. Hvor skulle de komme fra? Der blev jo ikke taget entré. Men musikerne blev jo honoreret på anden måde. Det er jo en reklame at stå på den store scene og spille for 30.000 mennesker. Det giver øget pladesalg. Begge repræsentanter forklarede således underbetalingsproblemet ud fra Land og Folks mangel på penge, men tog den gigantiske festivalform for givet.

Det bliver sidste gang

Jeg henvendte mig derpå til Arne Würgler, som har deltaget i mange støttearrangementer af denne karakter, og spurgte om, hvad han egentlig følte ved at spille gratis til Land og Folk-festivalen. "Det er klart at den professionelle scene ikke fungerer på denne måde. Det bliver sidste gang. Vi er nogle, der er blevet enige om, at det ikke kan gå længere. Trille sagde nej til Kvindefestivalen, fordi hun skulle spille gratis. Jeg arbejder gerne gratis, hvis det drejer sig om at dele aviser ud, men jeg lever af at spille."

Arne Würgler mente iøvrigt, at de politiske organisationer egentlig ikke regner musikken for noget, men kun bruger den som staffage for, hvad de ellers har at sige. Men problemet finder man også blandt musikerne selv. Amatørbands bør solidarisere sig

med dem, der lever af det, og kræve minimumstariffen. Arne Würgler mente ikke, at det at spille til Land og Folk-festivalen var nogen reklame, som repræsentanten fra DKP sagde. "Folk kender os på forhånd, og hvis de har hørt os ude i Fælledparken, gider de ikke komme og høre os, når de skal betale entré."

Festivalformen

Land og Folk-festivalens næsten fellini'ske overdådighed med hensyn til musik er imidlertid ikke den eneste festivalform, som er anvendelig. Samme weekend som Land og Folk holdt deres festival i København, holdt VS festival i Århus. Om VS har ændret holdning til musikerfaget på det sidste, eller om det er en politik, der har rødder længere bagud i tiden, ved jeg ikke. Men mens Land og Folk brugte mellem 35 og 40.000 kr. på 50 bands, brugte VS

54.900 kr. til 11 bands. Alle undtagen 2 bands var booket gennem Århus Musikkontor, og alle fik over tariffen. Men her var der også tale om entré til den del af festivalen, der foregik lørdag aften, hvor 4 bands optrådte. Men hvorfor fanden skulle der ikke også være det? Jeg synes denne sammenligning meget godt illustrerer, at festivalformen må kunne ændres, så man forhindrer underbetaling. Især når man ikke har penge til det, man vil lave. Land og Folk-festivalen er ikke det eneste eksempel på DKP's og DKU's benhårde arbejdsgiverpolitik over for musikere.

Køgesagen

Til et 2-dages DKP-arrangement i Køge i foråret 79 var der bl.a. engageret følgende musikgrupper: Lone Kellermann, Jomfru Ane, Skousen og Ingemann og Arne Würgler. Der blev mellem partiet og hver enkelt gruppe på forhånd indgået en aftale om, at alle bandsne skulle spille til støttepris. Det accepterede alle undtagen Lone Kellermann, som holdt fast på deres sædvanlige pris. Da DKP åbenbart var ret opsatte på, at Lone Kellermann skulle medvirke i arrangementet, blev resultatet, at Lone Kellermann-bandet skulle have deres normale pris, mens de øvrige skulle gå på støttepris. Lone Kellermann stod til 25.000 kr., mens et band som Jomfru Ane stod til 6.000 kr. - halvdelen af deres normale pris. Men før arrangementets afholdelse fik nogle af de andre grupper nys om situationen og besluttede at trække sig, hvis DKP ikke ændrede deres aflønningspolitik. DKP blev således tvunget til at droppe Lone Kellermann, og hyren til de øvrige bands blev hævet til 10.000 kr. Hvis de øvrige bands ikke havde opdaget det, havde DKP således kørt med Lone Kellermann til 25.000 kr., hvilket de jo kun havde råd til i kraft af, at de øvrige grupper spillede til støttepris.

Århussagen

For nyligt arrangerede DKU i Århus en festival med bl.a. Slåbrok-band, Sylvester og Svalerne, Poul Dissing, Peter Thorups Trio, Jomfru Ane, Shit & Chanel og C.V.Jørgensen. Da C.V.Jørgensen, som det fortælles, i forvejen havde planlagt 2 koncerter i Teatercaféen i Århus, fandt bandets bookingbureau det nødvendigt som erstatning at tage dobbeltpris til arrangementet. Prisen på bandet blev således fastsat til 30.000 kr., mens f.eks. Slåbrok-band og Sylvester og Svalerne blev fastsat til hver 7.000 kr. og Jomfru Ane og Shit & Chanel fandt i midlertid ingen grund til at C.V.Jørgensen lige pludselig skulle have dobbelt så meget. De stillede derfor et ultimatum til DKU om, at enten skulle C.V.Jørgensen ikke spille der, eller også skulle de spille der til deres normale pris. Dette ville DKU ikke gå med til. Resultatet blev, at Shit & Chanel og Jomfru Ane-band trak sig. DKU forklarede situationen med, at det er en almindelig markeds-mekanisme, der går igang. Når der er noget, der er efterspurgt, ryger priserne automatisk i vejret. Selvom ingen af grupperne blev trykket i forhold til deres normale pris, må man sige, at der var tale om en ret usolidarisk holdning fra DKU's side over for grupperne. Der er jo ikke tale om en generel forbedring af musikerlønningerne, fordi ét band kan få 30.000 kr. Tværtimod. Når forskellen i musikerlønningerne for så kendte bands som C.V.Jørgensen og Jomfru Ane og Shit & Chanel kan nå op på over 20.000 kr. til et enkelt arrangement, må man uvægerligt bekymre sig over, hvad der foregår i den anden ende af skalaen - altså når det drejer sig om de halvkendte bands. Der er jo ingen grund til at gøre musikerbranchens konkurrence mere bitter, end den er i forvejen. Og det kan da bestemt slet ikke være en politik for en venstrefløjsorganisation.

Konklusion

I Land og Folk's festivalavis kan man på side 15 læse:

"På Festivalens hovedscene optræder musikgrupper og talere i et kæmpeprogram og slutter dermed op om kampen for et socialistisk dagblad - for "Land og Folk"."

Hvornår bliver det modsatte tilfældet, at Land og Folk (og DKP) slutter op om kampen for bedre levevilkår for musikere ?

Da denne artikel kun handler om DKP's forhold til musikerfaget, er det vigtigt til slut at understrege, at mange andre venstrefløjsorganisationer bærer et lige så tungt ansvar for de urimelige vilkår for musikere. Jeg håber, at denne artikel vil være med til at bringe flere sager af samme slags frem i lyset. Det vil både gavne musikerne og venstrefløjen som helhed at få en grundig debat om disse ting.

tegning fjernet af
copyrightmæssige hensyn